

Висновки

Отже, для усунення проблем в інфраструктурі підтримки просування продукції наукоємних підприємств необхідно визначити коло завдань і покласти вирішення їх на ДП «Центр науково-технічної інформації та сприяння інноваційному розвитку України», зокрема:

- навчання і надання консультаційних послуг з просування продукції наукоємних підприємств з урахуванням її особливостей;
- надання сприяння у справі сертифікації, ліцензування і отримання іншої дозвільної документації на інноваційну продукцію, технологію;
- планування й організація регулярних виставок за сферами діяльності інноваційних підприємств і компенсація їхніх витрат у разі участі у виставках;

• взаємовигідне співробітництво з питань просування продукції наукоємних підприємств із зовнішніми елементами підтримки інноваційної діяльності – технопарками, фондами, виставковими компаніями, рекламними агентствами тощо.

ЛІТЕРАТУРА

1. Інвестиційний менеджмент: навч. посіб. [Ю.М. Правик]. – К.: Знання, 2007. – 431 с.
2. Наука и инновационная деятельность в Украине в 2011 г.: Стат. сб. – К.: Госкомстат Украины, 2012. – 284 с.
3. Всесвітній банк. Проведення моніторингу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://siteresources.worldbank.org/DATASTATISTICS/Resources/GDP_PPP.pdf. – вільний (дата звернення 30.01.2012)
4. Кузык Б.Н. Инновационно-технологическое развитие России в прогнозе динамики цивилизаций // Бюллетень Международного Нобелевского экономического форума. – Т.1. – 2010. – №1(3). – С.181–197.
5. Чухрай Н., Патора Р. Товарна інноваційна політика: управління інноваціями на підприємстві: підручник / Н. Чухрай, Р. Патора. – К.: КОНДОР, 2006. – 398 с.

УДК 330.342.24

ВИДИ МОНІТОРИНГУ ЯК ІНСТРУМЕНТ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ

С.В. Карпенко, канд. екон. наук,
В.М. Земцева
Л.В. Лях

Постановка проблеми. Досягнення індустріально розвинутих країн залежать у першу чергу від успішної інноваційної діяльності як цілеспрямованої, організованої і якісної зміни видів, форм і методів господарської діяльності, обумовленої зовнішніми причинами і внутрішніми можливостями, пов'язаними з ризиком і спрямованими на підвищення ефективності розвитку держави.

Для гарантування пріоритетного напрямку розвитку держави необхідно забезпечити моніторинг інновацій, що сприятиме впровадженню інноваційної складової. Отже, здійснення моніторингу, тобто постійного контролю і спостережень за економічними процесами, дасть змогу точно оцінювати і прогнозувати результати інноваційної діяльності.

Аналіз останніх досліджень і публікацій.

Інноваційний розвиток як процес якісних перетворень у соціально-економічних системах оцінюється і контролюється через застосування різних показників і індикаторів. Можна виділити показники для оцінювання інноваційного потенціалу як відповідної можливості системи до інноваційного розвитку в майбутньому і показники оцінювання поточного рівня інноваційного розвитку.

Інноваційний потенціал соціально-економічної системи (держави, регіону, галузі) – це найважливіший показник планування інноваційної діяльності. На основі теоретичних досліджень у цій сфері і аналізу статистичних даних професор кафедри ділового адміністрування Гарвардської школи бізнесу М. Портер запропонував широко використовуваний за кордоном показник інноваційного потенціалу – коефіцієнт: інноваційний потенціал держави [1].

Проте цей показник не дає змоги детально порівнювати існуючий і бажаний стан справ в інноваційній сфері. Крім того, інноваційний потенціал, зведений до єдиного коефіцієнта, не відображає недоліки у функціонуванні інноваційної системи. Аналогічні за економічною сутністю показники для оцінювання інноваційного потенціалу запропоновані відомою науковою організацією Бостон Консалтинг Групп [2].

Оцінювання рівня інноваційного розвитку також привертає увагу вчених. Так, у Росії відомими є критерії інноваційності стану економіки [3]. Але в пропонованих критеріях не введені кількісні вимірники, що ускладнює оцінювання і практичне використання цих критеріїв. Для оцінювання рівня розвитку інноваційних систем у регіонах російським центром «Північ-Захід» пропонується застосовувати індекс інноваційності, який включає в себе оцінку людських ресурсів, створення, передачі і застосування нових знань, можливості виходу інноваційної продукції на ринок

[4]. Проте цей індекс не враховує якісний стан досліджуваних об'єктів і стосується розвитку інноваційної інфраструктури. Застосування його для управління розвитком ускладнене недосконалим обліком необхідних значень показників. Згідно з методологією Організації економічного співробітництва і розвитку «OSLO MANUAL» об'єктами оцінювання слід вибирати сектори інноваційної діяльності – складові інноваційної системи [5].

При цьому для здійснення оцінювання виділяють показники результативності наукових досліджень і розробок, інноваційної активності підприємств і організацій і загальні показники інноваційної діяльності. Це пов'язано з необхідністю обробляти великі обсяги статистичної інформації. Слід зауважити, що використання безлічі статистичних даних без єдиної методології оцінювання не дає змоги здійснювати ефективний інноваційний менеджмент соціально-економічних систем.

Виділення не вирішених раніше частин загальної проблеми. Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні науково, економічно і соціально обґрунтовані і законодавчо визначені, спрямовані на забезпечення потреб суспільства у високотехнологічній конкурентоспроможній, екологічно чистій продукції, високоякісних послугах і збільшенні експортного потенціалу держави. Наразі в Україні діє значна кількість законів і підзаконних актів, проте вони не гарантують достатню ефективність правового регулювання інноваційної діяльності.

Для здійснення значних перетворень в інноваційній сфері необхідно розробити економіко-правовий механізм стимулювання інноваційного процесу, включаючи розроблення й упровадження в практику кредитних, податкових і митних пільг для суб'єктів інноваційної діяльності, створення й функціонування банків розвитку, фондів

підтримки малих і середніх інноваційних підприємств, венчурних фондів тощо [9].

Мета роботи – висвітлити застосування інструментів інноваційного розвитку, що є одним із пріоритетних завдань прискорення економічного зростання і підвищення конкурентоспроможності державних підприємств. Вирішенню цих питань має сприяти система моніторингу інноваційного розвитку господарюючих суб'єктів.

Виклад основного матеріалу. У країнах ЄС активно підтримується кооперація науки з промисловістю, що здійснюється завдяки розвитку університетських інноваційних центрів, центрів трансферу технологій, агенцій технологічного брокерства, регіональних центрів нових технологій. Крім того, значна увага приділяється розвитку ринку об'єктів інтелектуальної власності, створенню інноваційної інфраструктури, фінансового і податкового стимулювання науково-технічної діяльності, удосконалюванню системи освіти тощо. Важливу роль відіграє також своєчасне оприлюднення достовірної і повної інформації щодо результатів досліджень і розробок у галузі новітніх технологій, об'єктів інтелектуальної власності, патентів і винаходів як основи формування системи моделювання і прогнозування науково-технологічного й інноваційного розвитку країни.

У січня 2013 р. в Давосі відбувся «Всесвітній економічний форум 2013». З програмою форуму можна ознайомитися на сайті: <http://www.weforum.org/node/111075/programme>

Девіз форуму – «еластичний динамізм», головна мета – сприяння стимулюванню і підтримці глобальних, регіональних і галузевих перетворень.

Стосовно промисловості на форумі розглядалися питання, яким чином можна:

- стати успішними, коли глобальна конкурентоспроможність більшою мірою залежить від талантів й інновацій;
- домогтися стабільних, стійких і доступ-

них поставок рідкісних природних ресурсів;

- пристосовуватися до зміни нормативно-правового середовища, шукаючи нові можливості для зростання.

Ураховуючи економічні, соціальні, екологічні, оборонні й інші національні інтереси, необхідно здійснити комплекс заходів, які сприяли б підвищенню якісних характеристик вітчизняного науково-технологічного потенціалу до рівня стандартів розвинутих країн, інтенсифікації процесу опанування науковими знаннями, новими технологіями і їхньому практичному використанню в галузях вітчизняної економіки.

Пріоритетні напрями інноваційної діяльності в Україні складаються із стратегічних і середньострокових. За своїми масштабами, спрямованістю і специфікою реалізації середньострокові пріоритетні напрями інноваційної діяльності можуть мати загальнодержавний, галузевий або регіональний рівень.

Відповідно до ст. 5 Закону України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності» [6] постановою Кабінету Міністрів України «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2012-2016 роки» [7] визначено середньострокові пріоритетні напрями галузевого рівня, які формуються відповідними центральними органами виконавчої влади на основі стратегічних пріоритетних напрямів з урахуванням прогнозу розвитку галузей економіки і спрямовані на вирішення питань забезпечення інноваційного розвитку окремих галузей економіки.

Російський економіст Д.В. Котов розробив методологічні основи дослідження інноваційного розвитку, які включають принципи оцінювання рівня інноваційного розвитку соціально-економічних систем, показники, що характеризують інноваційний розвиток і порядок оцінювання інноваційного розвитку соціально-економічних систем [8]. В основу

розробок покладена концепція інноваційного стану соціально-економічних систем, в якій обґрунтовується розуміння того, що інноваційний стан соціально-економічної системи є еталонним, ідеальним для забезпечення інноваційного розвитку соціально-економічної системи, а управління інноваційним розвитком означає забезпечення руху до цього стану. Інноваційний розвиток соціально-економічних систем характеризують якісні і кількісні показники, які дають змогу оцінювати рівень інноваційного розвитку національних і регіональних соціально-економічних систем.

Розробку і застосування у практичній діяльності методів оцінювання інноваційного розвитку запропоновано здійснювати відповідно до такого порядку: вибір об'єкта дослідження; збір вихідних даних; уточнення і коригування еталонних значень; розрахунок показників; аналіз рівня інноваційного розвитку; детальний аналіз секторів інноваційної діяльності; вироблення рекомендацій.

Висновки про поточний стан соціально-економічної системи формуються шляхом моніторингу рівномірності наближення до еталонних значень за окремими показниками.

У сучасних тлумачних словниках української мови дається таке визначення терміна «моніторинг». Моніторинг – це постійне спостереження за якимось процесом, явищем із метою виявити його відповідність певним нормам, прогнозам, бажаному результату тощо. У законодавстві України спостерігається певна невизначеність щодо вживання терміна «моніторинг».

Моніторинг передбачає систематичний збір і обробку інформації, яка може бути використана для поліпшення процесу ухвалення рішення, а також опосередковано, для інформування громадськості або прямо як інструмент зворотного зв'язку з метою здійснення проектів, оцінювання програм або вироблення певної політики. Він виконує одну

або більше з трьох організаційних функцій:

- виявляє стан критичних або таких, що знаходяться у стані зміни явищ довкілля, відносно яких буде розроблено напрям дій на майбутнє;

- встановлює стосунки зі своїм оточенням, забезпечуючи зворотний зв'язок щодо попередніх успіхів і невдач певної політики або програм;

- установлює відповідність правилам і контрактним зобов'язанням.

Необхідно відзначити, що моніторинг має відображати реальний стан розглянутої системи в кожний нинішній момент і надавати можливість оцінювати і визначати основні напрями її розвитку на перспективу. У зв'язку з цим головні завдання, які мають бути реалізовані в процесі моніторингу, такі:

- сприймати і переробляти всю інформацію, що надходить;

- гнучко реагувати на структурні зрушення і на цій основі оновлювати і обґрунтовувати інформаційно-нормативну базу й управлінські рішення;

- відстежувати стан реформування; здійснювати порівняльний аналіз аналогічних систем;

- відслідковувати прогнозовані показники, здійснювати їхню верифікацію.

Особливого значення набуває при цьому логічна структура проекту. Розробка системи моніторингу здійснюється з використанням великої кількості показників: факторів, компонентів, індикаторів, критеріїв й інших науково обґрунтованих нормативів.

Отже, загальна схема факторів, що визначають успішність і ефективність моніторингу й оцінки проекту, включає в себе:

- чітке визначення цілей і завдань проекту на основі конкретних індикаторів (цілі і завдання проекту повинні бути реалістичними за термінами їхнього здійснення і мати вимірюваний еквівалент реалізації);

- створення структурованої системи ін-

дикаторів, що дає змогу відслідковувати результати проектної діяльності в кількісних і якісних показниках виробництва товарів або / і послуг, а також забезпечувати доступність інформації про хід проекту і зворотний зв'язок з усіма його учасниками з перших днів реалізації проекту; ієрархія цілей і завдань проекту визначає і послідовність індикаторів;

- створення інформаційно-пошукової бази даних, що надає можливість не тільки збирати і переробляти необхідну інформацію, але й здійснювати доступ до наявних статистичних і аналітичних матеріалів, релевантних досліджуваним проблемам;

- створення інфраструктури для здійснення збору й аналізу інформації, роботи з базою даних, а отже – для забезпечення постійного моніторингу проекту з метою підвищення його ефективності.

Слід зазначити, що будь-який індикатор системи індикаторів, як правило, формується на базі показників, факторів, критеріїв і у зв'язку з цим є узагальнюючим показником. До індикаторів поставлено ряд вимог, зокрема:

- наявність певного смислового значення і використання для вирішення конкретного завдання;

- надання можливості вимірювати певний кількісний або якісний параметр системи;

- використання для оцінювання стану і розвитку досліджуваної системи;

- застосування для здійснення моніторингу проекту і вирішення інших завдань планування, прогнозування й управління досліджуваної системи.

Для підвищення ефективності моніторингу слід передбачати проведення регулярних (не рідше як раз на квартал) так званих оціночних семінарів, консультацій або місій за участю всіх партнерів, основною метою яких є:

- оцінювання продуктивності й ефективності проекту на даному етапі реалізації;

- аналіз причин можливих ускладнень і відстрочок або несподіваних успіхів з точки зору учасників проекту;

- уточнення подальшого плану дій з урахуванням виниклих проблем або для закріплення успішного досвіду.

У сфері управлінської діяльності застосування моніторингу пов'язується з відстеженням ситуації чи процесу у сфері управлінської діяльності, аналізом впливу на суспільні відносини прийнятих управлінських рішень, правових актів.

Постановою Кабінету Міністрів України від 02.02.2011 №389 «Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні» [9] передбачено запровадження проведення моніторингу стану реалізації інвестиційних і інноваційних проектів.

Нормативно-методичною базою, згідно з якою здійснюються моніторинг, аналіз і оцінка результативності інноваційної діяльності і трансферу технологій бюджетного фінансування в Україні, реалізації пріоритетних напрямів інноваційної діяльності, розробляються щорічні аналітичні довідки для подання Кабінетові Міністрів України, є:

- Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету» [10];

- Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2012–2016 роки» [11];

- Постанова Кабінету Міністрів України «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2012–2016

роки» [7];

• «Порядок надання відомостей про основні результати наукової, науково-технічної, інноваційної діяльності та у сфері трансферу технологій», затверджений наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту від 11.01.2012 № 10 та зареєстрований у Міністерстві юстиції України 30 січня 2012 р. № 146/20459 (із змінами, внесеними згідно з Наказом МОНМС від 27.11.2012 № 1329) (далі – Порядок).

Порядок, зокрема, обумовлює проведення моніторингу й аналізу за такими показниками:

• основні результати інноваційної діяльності за пріоритетними напрямками інноваційної діяльності, видами бюджетного фінансування в розрізі напрямів інноваційної діяльності і трансферу технологій;

• основні результати здійснення трансферу технологій за пріоритетними напрямками інноваційної діяльності в розрізі форм придбання (передачі) технологій.

Обробка, узагальнення, аналіз відомостей головних розпорядників бюджетних коштів і підготовка проекту аналітичної довідки Кабінету Міністрів доручені Українському інституту науково-технічної і економічної інформації (УкрІНТЕІ). У розвиток питання визначення результативності інноваційної діяльності галузей України УкрІНТЕІ розроблено форми щодо результатів реалізації середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня (табл. 1; 2; 3).

Висновки

Авторами узагальнено і систематизовано дослідження з проблем підвищення економічної ефективності інноваційної діяльності, що дало змогу уточнити понятійний апарат і більш повно розкрити її специфіку з позицій організаційного забезпечення й оцінки.

Моніторинг полягає в збиранні даних, організації спостереження, підготовці реко-

мендацій. Він дає змогу оцінювати і прогнозувати результати інноваційної діяльності. У рамках цієї концепції сформульовані основні принципи й завдання системи моніторингу, визначена її структура, виділені основні види моніторингу інноваційного розвитку.

При цьому на першому етапі необхідно здійснювати збір інформації згідно з напрямками моніторингового дослідження. Збір інформації передбачається здійснювати за допомогою матеріалів статистики, відомостей державних органів і організацій, що займаються інноваційною діяльністю.

Другим етапом має бути діагностування стану досліджуваного об'єкта на дату завершення дослідження і на перспективу з метою підготовки відповідних висновків із використанням створеної інформаційної бази.

На третьому етапі моніторингу за результатами діагностики поточного стану інноваційної діяльності розробляються можливі варіанти розвитку цієї сфери на коротко-, середньо- або довгострокову перспективу.

На четвертому етапі формулюються рекомендації, що забезпечують стійке функціонування науково-технічної сфери відповідно до обраного варіанта розвитку, оцінюється ефективність заходів, спрямованих на розвиток інноваційної сфери.

Для систематичного узагальнення результатів моніторинг інноваційної сфери слід проводити щорічно. З метою його якісного виконання необхідно вдосконалювати нормативно-методичне забезпечення. Це потребує організації чіткого обліку результатів як на рівні виконавців, так і головних розпорядників бюджетних коштів, використаних на інноваційну діяльність.

Подальші моніторингові дослідження, розробка і поглиблення теорії і методики діагностики стану інноваційної діяльності сприятимуть створенню передумов для пошуку найбільш оптимальних напрямів науково-інноваційної політики, збільшенню кіль-

**Фінансове забезпечення середньострокових пріоритетних напрямів
інноваційної діяльності галузевого рівня
у _____ році**

Середньостроковий пріоритетний напрям інноваційної діяльності галузевого рівня (відповідно до постанови КМУ від 17.05.2012 № 397)		Назва головного розпорядника бюджетних коштів																								
Підприємства/ організації, що здійснювали інноваційну діяльність за пріоритетним напрямом, од.	За пріоритетним напрямом, тис. грн.	Загальний обсяг фінансування інноваційної діяльності:																								
		У тому числі за рахунок бюджетних коштів з фонду:			Реалізація інноваційних проєктів, програм			Придбання машин, обладнання і програмного забезпечення			Придбання інших зовнішніх знань (нових технологій у матеріальній і нематеріальній формі)			Проведення НДДСР (заводська наука)			Інше									
Усього	Усього	загального	спеціального	Кількість, од.	Обсяг фінансування, тис. грн.	загального	спеціального	Кількість, од.	Обсяг фінансування, тис. грн.	загального	спеціального	Кількість, од.	Обсяг фінансування, тис. грн.	загального	спеціального	Кількість, од.	Обсяг фінансування, тис. грн.	загального	спеціального							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	
Усього																										

Реалізація інноваційної продукції за середньостроковими пріоритетними напрямками інноваційної діяльності галузевого рівня у _____ році

Назва головного розпорядника бюджетних коштів			
Середньостроковий пріоритетний напрям інноваційної діяльності галузевого рівня (відповідно до постанови КМУ від 17.05.2012 № 397)	Вартість реалізованої інноваційної продукції (послуг) за пріоритетним напрямом, тис. грн.		
	Усього	У тому числі:	
		нової (нових) для ринку	за межі України
1	2	3	4
Усього			

Таблиця 3

Створення і використання нових технологій за середньостроковими пріоритетними напрямками інноваційної діяльності галузевого рівня у _____ році

Назва головного розпорядника бюджетних коштів														
Середньостроковий пріоритетний напрям інноваційної діяльності галузевого рівня (відповідно до постанови КМУ від 17.05.2012 № 397)	Кількість створених нових технологій, од.			Кількість використаних нових технологій, од.			Кількість переданих нових технологій, од.					Обсяг надходжень від передання нових технологій, тис. грн.		
	Усього	У тому числі:		Усього	У тому числі:		Усього	У тому числі:		Із загальної кількості переданих технологій:			Усього	У тому числі надходження до спеціального фонду державного бюджету
		нові для України	принципово нові		нові для України	принципово нові		нові для України	принципово нові	передані промисловим підприємствам України	передані за межі України			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
Усього														

кості інноваційно-активних галузей, регіонів і підприємств, забезпеченню інноваційного розвитку держави, який би відповідав зростаючим сучасним соціально-економічним потребам.

ЛІТЕРАТУРА

1. Porter M., Stern S. The Global Competitiveness Report 2001-2002. – New York: Oxford University Press, 2001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.isc.hbs.edu/econ-innovative.htm>.

2. Глобальний інноваційний індекс ВКГ [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.globalinnovationindex.org>.

3. Исмаилов Т.А. Инновационная экономика – стратегическое направление развития России в XXI веке / Т.А. Исмаилов, С.Г. Гамидов // Инновации. – 2003. – №1.

4. Княгинин В.Н. Возможно ли новое поколение программ инновационного развития регионов? «Центр стратегических разработок «Северо-Запад» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.csr-nw.ru/content/library/default.asp?shmode=8&ids=46&ida=2277>

5. Oslo manual [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.oecd.org/dataoecd/35/61/2367580.pdf>

6. Закон України «Про пріоритетні напрями інноваційної діяльності» від 08.09.2011 № 3715-VI [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3715-17>

show/3715-17

7. Постанова КМУ «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності галузевого рівня на 2012-2016 роки» від 17 травня 2012 року № 397 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/397-2012-%D0%BF>

8. Котов Д.В. Инновационное состояние социально-экономических систем: теория, практика, управление развитием: [монография] / Д.В.Котов. – Уфа: Изд-во «Нефтегазовое дело», 2010. – 253 с.

9. Постанова КМУ «Про затвердження Програми розвитку інвестиційної та інноваційної діяльності в Україні» від 02.02.2011 № 389 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/389-2011-%D0%BF>

10. Постанова КМУ «Про затвердження Порядку формування і виконання замовлення на проведення фундаментальних наукових досліджень, прикладних наукових досліджень та виконання науково-технічних (експериментальних) розробок за рахунок коштів державного бюджету» від 25.08.2004 № 1084 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1084-2004-%D0%BF>

11. Постанова КМУ «Деякі питання визначення середньострокових пріоритетних напрямів інноваційної діяльності загальнодержавного рівня на 2012-2016 роки» від 12.03.2012 № 294 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/294-2012-%D0%BF>

УДК [007:15]:577.4

ЕКОНОМІЧНІ АСПЕКТИ СТРУКТУРНОЇ ПЕРЕБУДОВИ ОБОРОННО-ПРОМИСЛОВОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ

І.В. Чеканова, канд. техн. наук,

І.М. Ткач, канд. екон. наук

Постановка проблеми. Інноваційний розвиток світової економіки, пов'язаний із прогресивними змінами в технології і формах і методах організації праці, потребує нових підходів до управління виробництвом і значних витрат матеріальних, інтелектуальних і фінансових ресурсів. Україна успадкувала після розпаду Радянського Союзу майже

третину підприємств, які виробляли оборонну продукцію. Оборонно-промисловий комплекс (ОПК) України значною мірою був інтегрований у союзні структури і залежав від зовнішніх замовлень і обсягів постачання комплектуючих, матеріалів і сировини. Провідними в Національній економіці були такі галузі (підгалузі): ракетно-космічна;